

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет обліку, фінансів та підприємницької діяльності

Присвячується
130-річчю НУХТ

Всеукраїнська
науково-практична
конференція

**«Актуальні проблеми
економічного та соціального
розвитку підприємств
харчової промисловості»**

24 — 25 квітня 2014 рік

КИЇВ НУХТ 2014

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ПРОЦЕСІ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В.П. Дуда, аспірант

Національний університет харчових технологій

Реструктуризація як економічний термін не має однозначного трактування. Найчастіше вона визначається як комплекс змін щодо структури майна та фінансових ресурсів підприємства, а також системи управління направленої на досягнення визначених цілей, забезпечення

прибутковості, формування конкурентних переваг та максимізацію ринкової вартості підприємства.

Під реструктуризацією розуміються прогресивні зміни технологічної, інноваційної, виробничо-господарської структури, логістичної схеми забезпечення діяльності підприємства. В поняття реструктуризації також включають переформатування відносин власності та організаційно-правових форм ведення бізнесу. Близькими до реструктуризації є поняття реформування та реорганізація, хоча остання найчастіше асоціюється із зміною організаційно-правових форм функціонування підприємства та має розглядатися як складова реструктуризації.

Реструктуризація, на переконання Гусева В.О. [1] — програма, якою передбачається суттєва зміна виду та/або обсягу діяльності суб'єкта державного сектору або спосіб здійснення цієї діяльності.

Трактування терміну реструктуризація в економіко-правовому полі визначено МСФЗ 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [2] як програма, яку планує та контролює управлінський персонал і яка суттєво змінює:

- а) обсяг діяльності, здійснюваної суб'єктом господарювання, або
- б) спосіб здійснення цієї діяльності.

Прикладами подій, які можуть відповідати визначенню реструктуризації згідно вищенаведеного стандарту є:

- а) продаж або припинення певного напрямку бізнесу;
- б) закриття відділень бізнесу у країні (чи регіоні) або переміщення видів діяльності з однієї країни (чи регіону) до іншої;
- в) зміни в структурі управлінського персоналу, наприклад, ліквідація якоїсь ланки управління;
- г) значні реорганізації, які мають суттєвий вплив на характер і напрямки діяльності суб'єкта господарювання.

З огляду на широкий спектр подій, які можуть відбуватись в процесі реструктуризації підприємств визначальне місце належить інформаційно-комунікаційному потенціалу.

Проблема ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій займає визначальне місце в управлінні підприємством. Дослідження сучасних підходів щодо розуміння проблем комунікацій показує, що період пошуку нових технологічних рішень для організації результативного комунікаційного середовища змінюється етапом формування інформаційно-комунікаційного середовища, у якому підприємства виступають особливими суб'єктами. Це стає можливим завдяки останнім технічним засобам, новим інформаційним технологіям, зміні характеру праці.

Розвиток і широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій є глобальною тенденцією науково-технічного прогресу останніх десятиліть, яке призвело до значних змін у багатьох сферах господарювання. Формування інформаційно-комунікаційного потенціалу підприємства має вирішальне значення для підвищення конкурентоспроможності продукції, розширення можливостей щодо виходу на міжнародні ринки, підвищення ефективності управління та генерування вартості підприємства.

Розвиток інформаційних технологій переводить постіндустріальне суспільство в новий якісний стан — інформаційне суспільство. Інформаційне суспільство — це таке суспільство у якому функціонування підприємства так само як перспективи соціальних змін та економічного розвитку в значній мірі залежать від інформації та її використання. У такому суспільстві стандарти життя, форми праці і відпочинку, система освіти і ринок знаходяться під значним впливом досягнень у сфері інформації і знання.

Економіка інформаційного суспільства являє собою широку сукупність галузей, що виробляють товари та послуги з використання при цьому інформаційних технологій, досягнень сучасної інформатизації та комп'ютеризації.

Основними ознаками інформаційного суспільства у якому можлива ефективна реструктуризація підприємств є: становлення і в подальшому домінування в економіці нових технологічних укладів, що базуються на масовому використанні перспективних інформаційних технологій, засобів обчислювальної техніки і комунікацій; створення та розвиток інформаційних баз і знань як чинників виробництва поряд з ринком природних ресурсів, праці і капіталу; зростання ролі інформаційно-комунікаційної інфраструктури в системі виробництва; підвищення рівня професійної освіти, науково-технічного і культурного розвитку працюючих за рахунок розширення можливостей систем інформаційного обміну на міжнародному, національному та регіональному рівнях.

Серед ефектів, що генеруються інформаційно-комунікаційними технологіями, найбільш значущими є наступні:

1. Постійний технологічний розвиток підприємства. Переважання нематеріальних активів обумовлює необхідність постійного технологічного розвитку підприємства, оскільки інформаційні продукти є доволі наукомісткими. Рівень технологічного розвитку, в свою чергу, потребує використання та вдосконалення нових інформаційних технологій, які забезпечують необхідний рівень розвитку виробництва загалом.

2. Вдосконалення інформаційних продуктів. Важливим аспектом є висока динамічність економіки знань. Інформаційні продукти, що виникають, надходять не тільки для споживання, а й для подальшої трансформації і переробки. Умови нової економіки передбачають постійний рух вперед, постійне вдосконалення інформаційних продуктів. Даний розвиток і вдосконалення невіддільні від використання інформаційно-комунікаційних технологій, які на даному етапі є рушійним фактором створення інновацій.

3. Поява нових можливостей для розвитку людського капіталу. Інформаційні ресурси відкрили нові можливості для розвитку людського капіталу. Важливу роль тут відіграють наступні чинники: загальнодоступність інформації; можливість дистанційної освіти для працівників; підвищення мобільності, пов'язане з можливістю дистанційної роботи.

4. Можливість для одночасного розвитку всіх підрозділів підприємства. Інформаційна економіка, стимулюючи появу інноваційних продуктів, створює передумови для розвитку відразу декількох напрямків виробництва. Саме тут головним чином і проявляються риси інформаційно-комунікаційних технологій як технологій загального призначення.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Гусєв В.О.* Імперативи інноваційного розвитку та державної інноваційної політики // Державне управління в Україні : реалії та перспективи: Зб. наук. пр. / За заг. ред. В.І.Лугового, В.М.Князева. — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — С. 301 — 316.

2. *Офіційний сайт* Міністерства фінансів України. — Режим доступу: <http://minfin.gov.ua>